

Examenul de bacalaureat național 2014
Proba E. b)
Limba și literatura slovacă maternă

MODEL

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Prečitajte pozorne ukážku:

- Ach, hájnik, hájnik, vy ste dobrý člověk, ale... – pýri sa Urban v rozpakoch, lebo akokoľvek je s ním zle, chvála mu lezie na srdce.
- Ešte som nedopovedal, Urban. Šprihnem ti do očí aj tvoju vinu, - tľapká vdovca po pleci. – A tú si spáchal tým, že si si vzal ženu, ktorá ťa mala viacej rada, ako je chlapovi potrebné...
- To je vina? – vyvalí oči vdovec.
- Ukruťná! – odpľuje si Nehreš. – Ani raz, ak sa dobre pamätám, sa s tebou nepovadila, nevzpriečila sa ti, neovalila ťa váľkom, nestrčila nos do tvojích vecí, nečítala ti peniaze. Nevedela inšie, len ťa mať rada, prinášať na svet tvoje deti a robiť ako to...nehnevaj sa hovädo. Iná, buda ňou, bola by ti Urbanko, ukázala, či by si sa bol súdil, odpusť s každým lajnom, či by si sa bol opovážil brať do rúk richtársku palicu, ktorou ťa napokon natĺkli, či by si sa bol mal smelosť babrať sa s družstvami a nechať v nich, keď sa to tak vezme, celý majetok...! Bola by sa ti, Urbanko, pekne poďakovala nosiť tvoje deti pod putňami s hnojom a pod košmi ovocia...Zažal si ich v nej deväť, ak som dobre poráťal, a...ostali tri živé, dve zahrabané v spoločnom hrobčeku a štyri...Nedivím sa, že...odpusť mi, synku...že si...vdovec...
- Urban cez hájnikove výčitky otvára ústa a Nehreš si skutočne aj myslí, že sa na neho oborí, ale nie. Iba povetria sa mu nedostáva na dýchanie. Zato sa mu oči kalia ako obloha pred krajinským dažďom. Nepovie dlho nič, len zavše vzdychne a pretrie si čelo dlaňou. Až o chvíľu vydá zo seba, akoby vyberal zo samého dna kadečku.
- Nemá zmyslu brániť sa. Možno to bolo tak. Ale aj časy boli zlé...- oženie sa napokon aspoň tým, čo má bezpečne v ruke.
- Boli. A ešte aj sú. A dlho budú zlé. Najmä v tejto nešťastnej jame, ktorej sa hovorí Vlčindol lenže s časmi kedysi bolo ešte horšie. Ojoj, tvoj starý otec, keby žil, vedel by rozprávať. V Zelenej Mise bolo tak, že sa na jutre neurodila ani desiata čiastka zbožia, čo sa urodí dnes.

František Hečko – Červené víno

Odpovede napíšte na hárok

1. Zaradíte skladbu a autora do literárneho smeru.	6 bodov
2. Napíšte v rozsahu 5 viet obsah ukážky.	6 bodov
3. Vysvetlite titul románu.	8 bodov
4. Spresnite umelecké prostriedky, jazyk a štýl, ktorý použil autor v citovanom diele.	5 bodov
5. Vymenujte postavy v románe a spresnite, ktoré sú kladné a ktoré záporné.	5 bodov

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Napíšte riešenie pre každú situáciu, keď:

- a) ste stratili pozvánku na prijímacie pohovory na strednú školu,
- b) v deň prijímačiek máte zdravotné problémy alebo zmeškáte vlak,
- c) pred skúšajúcim vám vypadne z vrecka "ťahák", ktorý ste nepotrebovali, ani nepoužili.

Pre každé riešenie napíšte dve súvetia.

Poznámka! V zostave textu budete mať na zreteli nasledovné požiadavky:

- kompoziciu textu; myšlienkové celky; logický spád udalostí, informácií **12 bodov**
- používanie vhodných jazykových prostriedkov; rešpektovanie správneho štýlu, používanie špecifickej terminológie **10 bodov**
- rešpektovanie noriem literárneho jazyka; vzhľad práce; pravopis; čitateľnosť; štylistickú úpravu **8 bodov**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Napište esej na tému *Obráz lásky a vlastenectva v diele Jána Kollára a Andreja Sládkoviča*. Pri vypracovaní eseje vychádzajte z diel *Slávy dcéra* od Jána Kollára a *Marína* od Andreja Sládkoviča. Majte na zreteli nasledovné požiadavky:

- zaradenie autorov do literárneho smeru a stručné predstavenie východiskových skladieb;
- motívy lásky a vlastenectva u oboch autorov;
- určenie podobností a odlišností v chápaní lásky a vlastenectva u Kollára a Sládkoviča;
- citovanie vhodných veršov.

A. Správna myšlienková náplň práce.

20 bodov

B. Vypracovanie práce.

10 bodov